

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 696/2023
17.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против туженог „Дом здравља Кула“ из Куле, чији су пуномоћници Петар Мијановић и Бранибор Јовичић, адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4551/22 од 03.11.2022. године, у седници одржаној 17.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4551/22 од 03.11.2022. године у ставу првом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 1084/2019 од 20.01.2022. године у усвајајућем делу, као и у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка, док се захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка одбија.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4551/22 од 03.11.2022. године као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиле изјављена против става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4551/22 од 03.11.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 81.404,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 1084/2019 од 20.01.2022. године, ставовима првим и другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезан тужени да тужилци на име накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од 04.11.2016. године до 20.09.2018. године исплати износ од 86.310,00 динара и то појединачно наведене месечне новчане износе

са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке). Ставом трећим изреке, за веће тужбено тражење захтев је одбијен. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиље за ослобађање од обавезе плаћања судских такси. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 109.106,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4551/22 од 03.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиље за исплату износа од 86.310,00 динара на име накнаде трошкова за долазак на рад и одлазак са рада за период од 04.11.2016. године до 20.09.2018. године, са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и њен захтев за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 11.763,10 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 41.052,40 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Испитујући правилност побијене пресуде у преиначујућем делу на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП) („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20) Врховни суд је нашао да нема места примени члана 404. ЗПП јер је ревизија дозвољена као редовна на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и да је основана, а да против потврђујућег дела изреке пресуде другостепеног суда, нису испуњени услови из члана 404. ЗПП за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у радном односу код туженог. Тужиља живи у ..., а у периоду од 13. 06. 2016. године до 30. 11. 2017. године радила је у ... у Кули. Обзиром да је радила у сменама тужиља је ради доласка на рад и одласка са рада користила сопствени превоз. Тужени је тужиљи у периоду од 04.11.2016. године до 20.09.2018. године, исплаћивао накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада за међумесни превоз на релацији ... - Кула - ... и то у висини цене појединачне карте према ценовнику превозника „Путоказ“ ДОО из Црвенке. Тужени тужиљи није исплаћивао накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада за локални превоз све до 01.01.2019. године од када исплаћује накнаду ових трошкова свим запосленима, па и тужиљи, али за један локални превоз. На основу ценовника наведеног превозника утврђена је цена појединачне карте у спорном периоду .Тужиља је у утуженом периоду радила и имала је материјалне трошкове за превоз ради доласка и одласка са рада. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке (друга варијанта) утврђени су износи трошкова превоза тужиље за долазак и одлазак са рад, а према цени појединачне карте спрам присутности на раду максимално до месечне претплатне карте (утврђени тако што се број радних дана у месецу помножи са пуном ценом појединачне карте у два смера и добијени износ умањи за

25%) према којој потраживање тужиље износи укупно 86.310,00 динара за обе релације.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом материјалног права из члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, члана 102. став 1. тачка 1. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 1/15 ступио на снагу 14.01.2015. године а престао да важи 31.12.2018. године) и члана 117. став 1. тачка 118. У вези чланова 120. и 121. Колективног уговора за Дом здравља Кула од 02.06.2015. године (ступио на снагу 19.06.2015. године) оценио да тужбени захтев за накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада основан у износима утврђеним на основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке. Према датим разлозима тужени за потребе доласка и одласка са рада тужиљи није обезбедио превоз на подручју насеља Кула, као места рада и на подручју насеља ... као места пребивалишта, а тужиља је у утуженом периоду радила и имала је материјалне трошкове долазећи на посао сопственим возилом, па је тужиљи досуђена накнада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају за локални градски превоз умањен за 25% (колико износи попуст јавног превозника за месечну карту), док је за веће тужбено тражење захтев одбијен.

Другостепени суд је оценио да првостепени суд није правилно применио материјално право због чега је првостепену пресуду преиначио у усвајајућем делу и одбио тужбени захтев као неоснован. Према становишту другостепеног суда тужени је тужиљи у утуженом периоду исплаћивао накнаду трошкова међуградског превоза на релацији ...-Кула-..., а раздаљина од 250 метара од аутобуског стајалишта у Кули до места рада и обрнуто, као и раздаљина од аутобуског стајалишта у ... до места пребивалишта и обрнуто, није таква да изискује коришћење превоза и на тим релацијама и не оправдава удовољење њеном захтеву за накнаду трошкова превоза.

По становишту Врховног суда овакав закључак другостепеног суда није правилан.

Наиме, чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/2014) предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рад, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 102. став 1. тачка 1. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 1/15 ступио на снагу 14.01.2015. године а престао да важи 31.12.2018. године) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз у складу са колективним уговором код послодавца правилником о раду и уговором о раду.

Чланом 117. став 1. тачка 1. Колективног уговора туженог од 02.06.2015. године (ступио на снагу 19.06.2015. године) предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају у складу са овим КУ, а у ставу 2. да послодавац има право да уместо накнаде запосленом из става 1. тачка 1. овог члана обезбеди превоз уколико је то за

њега повољније (сопствени превоз или набавка месечне карте када постоји организовани јавни превоз).

По оцени Врховног суда погрешан је закључак другостепеног суда да тужени запосленој исплатом трошкова међумесног превоза у целости накнадио трошкове превоза, као и да на наведеним релацијама од по 250 метара по разумној оцени није постојала потреба за коришћењем превоза у вези са чим би за њу настали трошкови.

Поред тога, опредељење законодавца да се висина накнаде трошкова превоза призна запосленима у висини цене превозне карте у јавном саобраћају истовремено не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописан услов за остваривање права запосленог на трошкове превоза и да је законом то право ускраћено запосленима који превоз од радног места обезбеђују на други начин (својим возилом, такси возилом и слично).

Имајући у виду изложено, по оцени Врховног суда тужени тужиљи за долазак и одлазак са рада није обезбедио сопствени превоз у смислу Закона о раду због чега би јој било ускраћено законско право на накнаду трошкова превоза, па јој применом члана 118. став 1. Закона о раду и члана 102. ПКУ и члана 117. ,118. КУ припада право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду у износима утврђеним на основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке на које је првостепени суд ставом другим изреке обавезао туженог са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате у смислу члана 277. Закона о облигационим односима.

Без утицаја на другачију одлуку је чињеница да постоји раздаљина од 250м од аутобуског стајалишта до места рада и од места пребивалишта до аутобуског стајалишта, као и наводи да та раздаљина није таква да изискује коришћење локалног превоза, па да не оправдава удовољење њеном захтеву за накнаду трошкова превоза. Наведено растојање се не може нужно сматрати малим растојањем, јер су близина, односно даљина, релативни појмови који зависе од физичких способности сваког појединца понаособ, а одредбама Закона о раду и Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, није предвиђена обавеза да се приликом обрачуна стварних трошкова за долазак и одлазак са рада узму у обзир и физичке способности запосленог о чијем се праву одлучује.

Према томе, имајући у виду да је тужиља за долазак на рад и повратак са рада користила своје возило, то није од утицаја за право на накнаду трошкова превоза, код чињенице да је на основу података које је пружио тужени утврђено колико је дана тужиља радила у траженом периоду као и да су ти трошкови израчунати на бази потврде о висини превозне карте у јавном превозу, па је тај износ тужиљи правилно досуђен првостепеном пресудом, због чега је она потврђена.

Правилна је одлука о трошковима првостепеног поступка донета на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП преиначио другостепену пресуду у ставу првом изреке тако што је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу.

Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против потврђујућег дела изреке другостепене пресуде као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. ЗПП

Пресуђењем у овој парници није одступљено од судске праксе (у делу којим је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада преко досуђеног износа од 86.310,00 динара до траженог износа до 108.040,00 динара) у којој је расправљено питање права запослених у домовима здравља за накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада и заузето становиште да им припада право на исплату ових трошкова у висини цене превозне карте у јавном саобраћају ако послодавац није обезбедио сопствени превоз те није условљено ни постојање организованог јавног превоза ни удаљности од места запослења већ је једино постојање стварних трошкова за долазак и одлазак са рада који се обезбеђују према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу.

Из наведеног разлога, применом члана 404. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена ако је изјављена против пресуде против које се по закону не може да се поднесе (403. став 1. и 3).

Одредбом члана 441. ЗПП прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

У споровима ради новчаног потраживања из радног односа ревизија је дозвољена под истим условима као и у имовинскоправним споровима који се односе на новчано потраживање.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају тужба је поднета 06.11.2019. године. Вредност предмета спора је 108.040,00 динара.

Како вредност предмета спора побијеног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе Врховни суд је оценио да ревизија тужиље није дозвољена.

Из наведеног разлога Врховни суд је применом члана 413. ЗПП, одлучио као у трећем ставу изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији, па јој на основу чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају трошкови поступка према оствареном успеху у спору. Висина је одмерена на име тражених трошкова за састав ревизије 18.000,00 динара, са

увећањем од 20% на име ПДВ-а (у износу од 21.600,00 динара) према одређеном захтеву за накнаду трошкова и Адвокатској тарифи важећој у време предузимања ове парничне радње („Службени гласник“ 37/2021 од 14.04.2021. године). Тужилца коју је у овој парници заступао адвокат - обвезник пореза на додату вредност има право на накнаду трошкова - награду за заступање увећане за вредност пореза на додату вредност за адвокатску услугу, у складу са чланом 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и чланова 3. и 8. Закона о порезу на додату вредност. Тужилци припадају и тражени трошкови на име судске таксе за ревизију 23.921,60 динара и одлуку по ревизији 35.882,40 динара према Тарифном броју 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18) што све укупно чини износ од 81.404,00 динара.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу четвртом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић